



Національний  
банк України

# Щомісячні опитування підприємств України

Вересень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 60  
Департамент статистики та звітності



## Головне

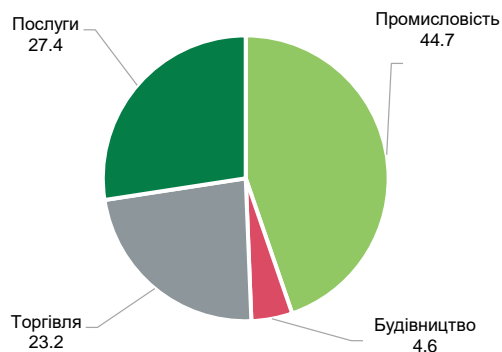
Бізнес продовжив підвищувати стримані оцінки своєї економічної діяльності в найближчій перспективі. **Індекс очікувань ділової активності (ЮДА) у вересні становив 48.7** (у серпні – 48.4).

- Пожвавлення внутрішнього попиту, збільшення пропозиції товарів, бюджетне фінансування на відновлення інфраструктури та будівництво доріг, стабільної роботи морського коридору, зростання залізничних перевезень, а також сезонний фактор сприяли поліпшенню очікувань бізнесу. Натомість стримуючими чинниками залишалися обстріли критичної інфраструктури, посилення курсових очікувань, підвищення акцизів на пальне, дефіцит робочої сили, пришвидшення темпів інфляції.
- Позитивні очікування демонстрували підприємства торгівлі, промисловості та будівництва. Прогнозувалося збільшення товарообороту, обсягу закупівлі товарів для продажу, обсягу виготовленої продукції, обсягу будівництва та нових замовлень. Натомість очікування підприємств сфери послуг усе ще залишилися нижче нейтрального рівня.
- На тлі посилення темпів зростання закупівельних цін, підприємства всіх ВЕД, що брали участь в опитуванні, прогнозували здорожчання цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Ситуація на ринку праці залишається нестійкою. Лише підприємства будівництва не налаштовані на скорочення персоналу. Керівники інших секторів, незважаючи на незначне пом'якшення оцінок, і надалі прогнозують зменшення загальної чисельності працівників, найбільше – у сфері послуг.

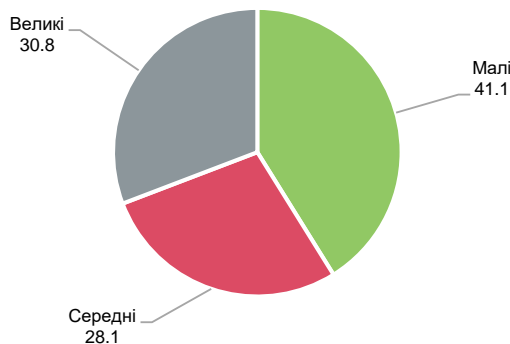
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

# Паспорт вибірки

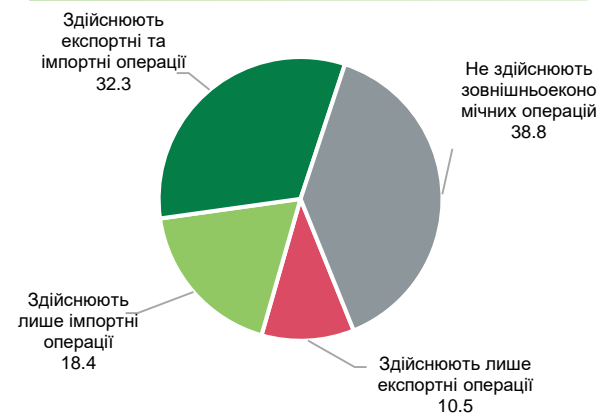
Розподіл респондентів за секторами економіки, %



Розподіл респондентів за розміром підприємств, %



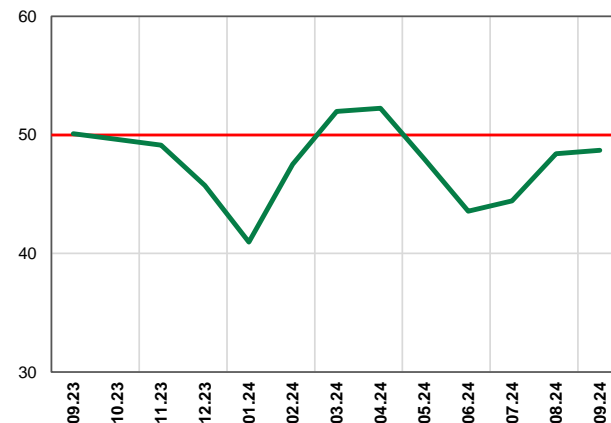
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %



- Час проведення опитування: 04 – 23 вересня 2024 року
- Опитано всього: 474 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у вересні порівняно з серпнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Серпень 2024	Вересень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	48.6	50.3	1.7
Будівництво	3.2	50.7	50.1	-0.6
Торгівля	25.8	50.4	52.1	1.6
Послуги	35.8	46.5	44.6	-2.0
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		48.4	48.7	0.3

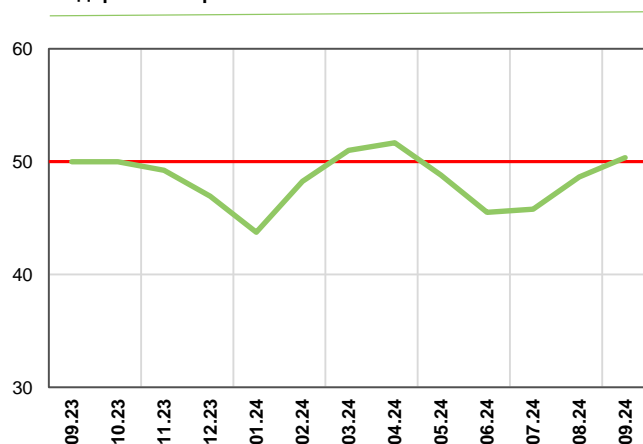
Індекс очікування ділової активності



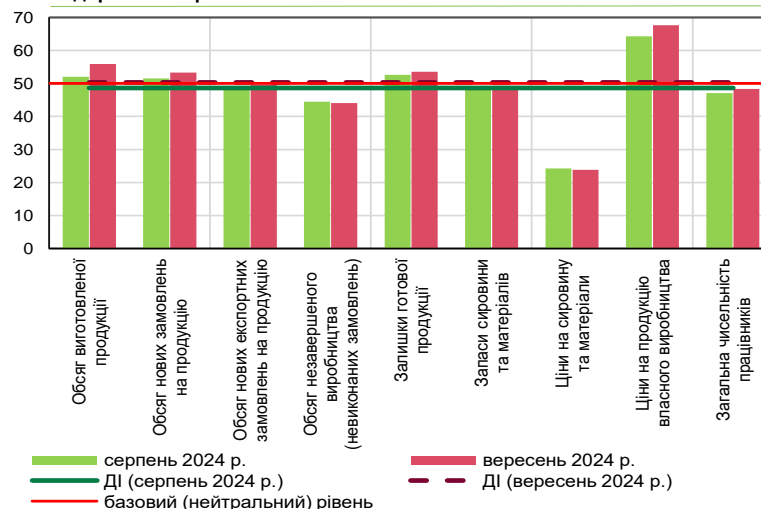
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

# Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості



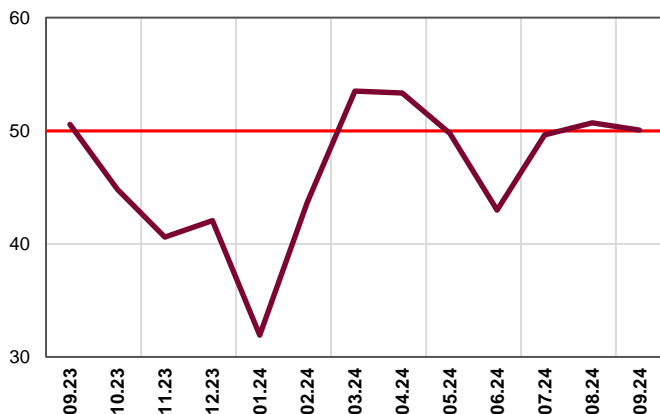
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості



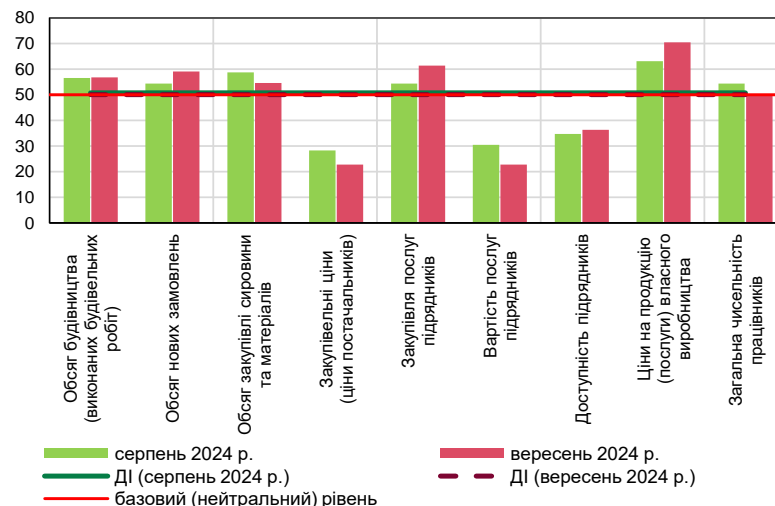
- Завдяки сталому споживчому попиту, нарощенню виробництва та налагодженню логістики підприємства промисловості позитивно оцінили результати своєї діяльності на найближчу перспективу. ДІ сектору у вересні становив 50.3 (у серпні – 48.6).
- Очікувалося подальше збільшення обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію: ДІ – 55.9 і 53.3 відповідно (у серпні – 52.1 і 51.6 відповідно). Упритул до нейтрального рівня наблизилася очікування щодо обсягів нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 49.6 (у серпні – 48.6). Натомість залишаються стриманими оцінки щодо обсягу незавершеного виробництва: ДІ – 44.1 (у серпні – 44.5).
- Респонденти пом'якшили оцінки щодо зменшення запасів сировини та матеріалів: ДІ – 49.3 (у серпні – 48.7). Одночасно погіршилися оцінки щодо залишків готової продукції: ДІ – 53.5 (у серпні – 52.6).
- На тлі стійких очікувань щодо зростання цін на сировину та матеріали, підприємства налаштовані на сильніше здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 23.8 і 67.7 (у серпні – 24.2 і 64.3).
- Оцінки щодо загальної кількості працівників продовжують пом'якшуватися, проте все ще залишаються негативні: ДІ – 48.3 (у серпні – 47.1).

# Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва



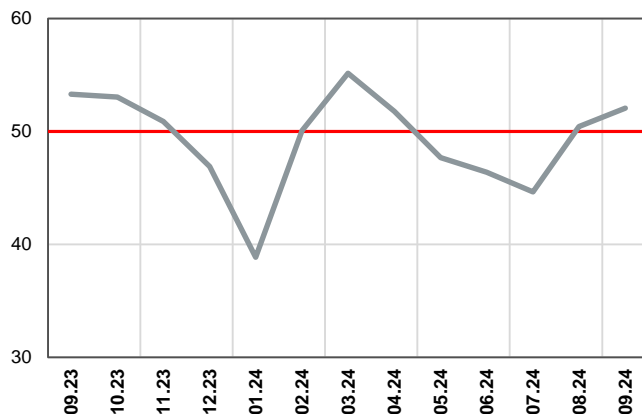
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва



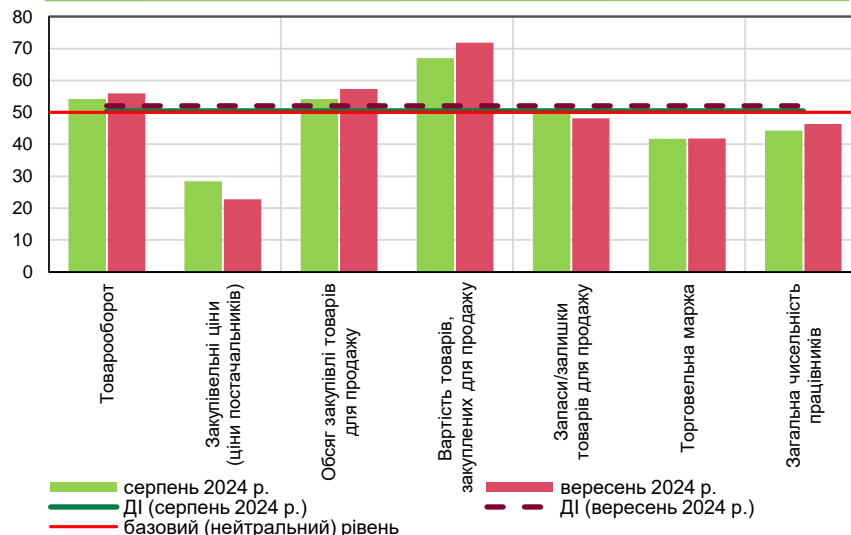
- Бюджетне фінансування будівництва доріг, інфраструктури, а також сезонний фактор сприяли стабільній роботі підприємств будівництва: **ДІ сектору у вересні становив 50.1** (у серпні – 50.7).
- Тривало поліпшення очікувань щодо обсягу будівництва, обсягу нових замовлень: ДІ – 56.8 і 59.1 відповідно (у серпні – 56.5 і 54.3 відповідно). Респонденти будівництва й надалі очікували збільшення обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 54.5 (у серпні – 58.7).
- Одночасно суттєво поліпшились оцінки щодо обсягу закупівлі послуг підрядників на тлі зростання їх очікуваної вартості: ДІ – 61.4 і 22.7 відповідно (у серпні – 54.3 і 30.4 відповідно). Дещо пом'якшилися негативні оцінки щодо доступності підрядників: ДІ – 36.4 (у серпні – 34.8).
- Передбачалося суттєве прискорення темпів здорожчання закупівельних цін, а також цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 22.7 і 70.5 відповідно (у серпні – 28.3 і 63.0 відповідно).
- На відміну від інших секторів, будівельники не очікували змін загальної чисельності працівників: ДІ – 50.0 (у серпні – 54.3).

# Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі



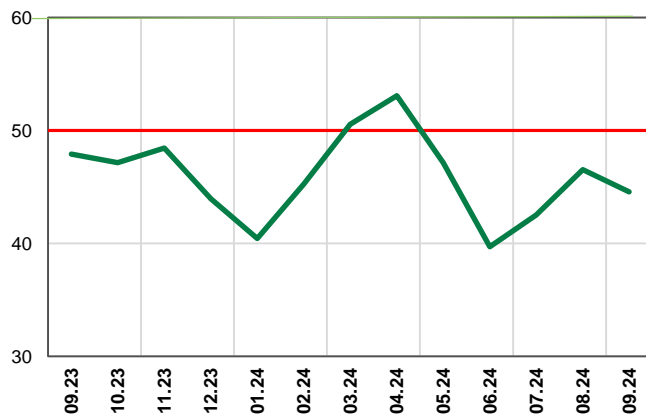
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі



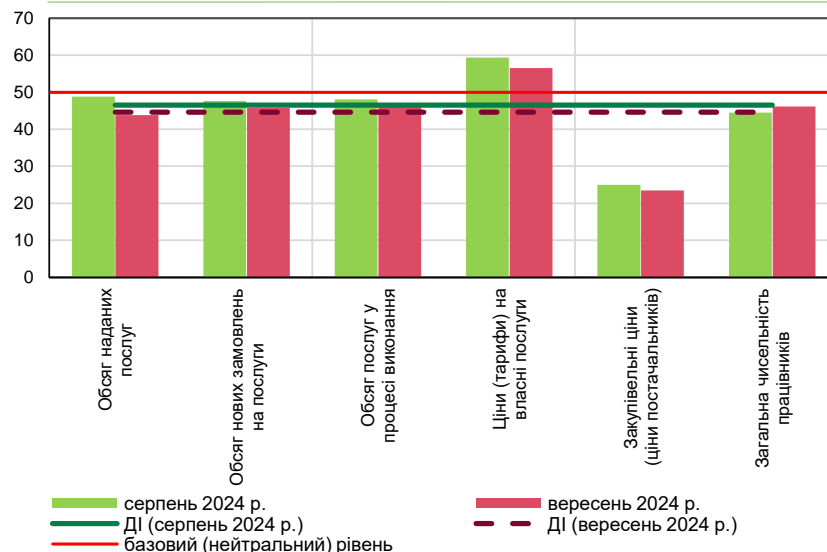
- Підприємства торгівлі **найоптимістичніше** серед інших секторів **оцінили результати своєї діяльності на найближчу перспективу**, чому сприяли споживчий попит, достатня пропозиція товарів та розширення ланцюгів постачання. **У вересні ДІ зріс до 52.1** (у серпні – 50.4).
- Респонденти впевненіше очікували подальше **збільшення обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 55.9 і 57.3 відповідно (у серпні – по 54.1 відповідно).
- Одночасно поліпшились оцінки щодо **запасів/залишків товарів для продажу**: ДІ – 48.2 (у серпні – 49.5).
- На тлі посилення очікувань щодо **зростання закупівельних цін** прогнозується **здорожчання вартості товарів, закуплених для продажу**: ДІ – 22.7 і 71.8 відповідно (у серпні – 28.4 і 67.0 відповідно). При цьому підприємства торгівлі, як і раніше, налаштовані на зниження торговельної маржі: ДІ, як і в серпні, становив 41.8.
- Керівники підприємств сектору дещо пом'якшили, однак зберегли **стримані оцінки щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 46.4 (у серпні – 44.3).

# Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг



Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг



- Послуги – єдиний сектор, підприємства якого не лише зберегли, а й посилили песимістичні оцінки щодо своїх економічних перспектив. зважаючи на дефіцит кваліфікованих кадрів та збільшення витрат бізнесу на оплату праці та альтернативні джерела енергопостачання: **ДІ сектору знизився до 44.6** (у серпні – 46.5).
- Респонденти дуже стримано оцінили обсяг наданих послуг, обсяг нових замовлень і послуг у процесі виконання: ДІ – 43.8, 45.8 і 46.5 відповідно (у серпні – 48.8, 47.7 і 48.0 відповідно).
- Попри очікування щодо подальшого здорожчання закупівельних ціл дещо послабшали оцінки щодо підвищення тарифів на власні послуги: ДІ – 23.5 і 56.5 відповідно (у серпні – 25.0 і 59.4 відповідно).
- Керівники підприємств сектору мали найстриманіші серед інших учасників опитування очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 46.2 (у серпні – 44.5).



---

# *Додатки*

---



## Дані опитування підприємств промисловості у вересні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	31	50	19
Обсяг нових замовлень на продукцію	27	53	20
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	20	58	21
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	7	74	19
Залишки готової продукції	17	58	25
Запаси сировини та матеріалів	23	53	24
Ціни на сировину та матеріали	54	45	1
Ціни на продукцію власного виробництва	37	61	2
Загальна чисельність працівників	9	78	13

## Дані опитування підприємств будівництва у вересні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	32	50	18
Обсяг нових замовлень	27	64	9
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	27	55	18
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	55	45	0
Закупівля послуг підрядників	32	59	9
Вартість послуг підрядників*	55	45	0
Доступність підрядників	0	73	27
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	41	59	0
Загальна чисельність працівників	9	82	9

## Дані опитування підприємств торгівлі у вересні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	34	45	22
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	55	45	0
Обсяг закупівлі товарів для продажу	34	47	19
Вартість товарів, закуплених для продажу	51	42	7
Запаси / залишки товарів для продажу*	22	60	18
Торговельна маржа	10	64	26
Загальна чисельність працівників	6	80	14

## Дані опитування підприємств сфери послуг у вересні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	18	51	31
Обсяг нових замовлень на послуги	20	52	28
Обсяг послуг у процесі виконання	17	59	24
Ціни (тарифи) на власні послуги	18	76	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	55	44	2
Загальна чисельність працівників	6	80	14

## Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що  $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.



# Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)